

ROZTOK (3) *sb m*

ros-, rof- (3), [roz-].

Oba o jasne.

sg *N* roztok (2). ◇ [*D* roztoku. ◇ *I* roztokiem.] ◇ *L* roztoku (1). ◇ [*pl N* roztoki. ◇ *G* roztok(o)w.]

Sł stp: roztok, roztoka, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVII w. (z Cn).

1. *Topnienie śniegu (zwykle wiosenne); resolutio BartBydġ; regelatio, solutio hiemis Cn (3): Resolutio nivium, rostok BartBydġ 131b, 131b; [Bywają też łuche [wiatry]/ to ieft wyfufzające: bowiem się z nimi niewiele złącza pary wodney/ gdyż w łtronach pułnocnych mále bywają roztoki od łłońcá Cresc 1571 6; Iáko wiátry [...]/ iedny wodę dla źimná iáko kámieñ zámrażają/ á drudzy ie wiániem fwym ku roftoku rofpufzczają. GrzegŻarnPos 267v (Linde)].*

[*W przen: Gdy łye Niebiefka światłość vkaże z obłokow/ Apałających ziemię napełni roftokow/ [...]* A ziemię ochędożą zebrałszy z niey śniegi/ Y vkążą mowy [!] świat/ ob vmárłe z ziemię Wypufzczą ciálká śliczne/ cne człowiecze plemię *KořakWiek C.*]

a. *Okres wiosennych roztopów (1): [Czás łie im nie zdał przed roftokiem/ przeto po Wielkieynocy o trawie mieć Ellekcyą chćieli/ około S. Woyćiechá. BielKron 1597 658.]*

Wyrażenie przyimkowe: »na roztoku« (1): [Tegoż roku [1591], we wtorek mięsopustny, woda wielką szkodę poczyniła ludziom na roztoku KronMieszcz 88.]

~*Wyrażenie: »na roztoku zimy« (1): Bonfinus zaś Kronikarz Węgierfki piłze/ iż tá woyná [...] w Litwie była/ gdy káluże/ ieziorá/ y rzeki vmárzły/ á ná roftoku zimy Węgrowie y Polacy z Litwy wyciągnęli. StryjKron 437.~*

2. [*Prawdopodobnie: Rozlewanie się; przen: kiedy áffecty á obyczáie niepowsćiągliwé, miarę przebrawszy, niedóyźrzeią, że nábrána z brzegów naturá, wyléwać, á rostokiem członki zátrudnić muśi OczkoPrzymiot 440.]*

Synonimy: 1. roztop, roztopienie.